

კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტები

2022 წლის თებერვალი

“კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის“ პროგრამის შესახებ

I ფაზა ბაზრის პოტენციალის კვლევა და არსებული ბარიერების იდენტიფიცირება

- პროექტის I ფაზის ანგარიში: <https://bit.ly/3HUfa3F>

II ფაზა კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის მექანიზმის შემუშავება

- პროექტის შესახებ ვებინარის პრეზენტაცია: <https://bit.ly/3LQWZyi>

III ფაზა პროგრამის განხორციელება

- ვებინარი მომზადებულია „კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის“ პროგრამის ფარგლებში;
- პროგრამა ხორციელდება ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) კაპიტალის ბაზრების განვითარების ჯგუფის მიერ;
- პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ, 9DIGITAL RE4M პროგრამის ფარგლებში;
- EBRD-ის მიერ დაქირავებული მთავარი კონტრაქტორია გალტ & თაგარტი, მის ქვეკონტრაქტორთან - BDO საქართველოსთან ერთად;
- პროექტის მიზანია ხელი შეუწყოს ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის განვითარებას საქართველოში, COVID-19 პანდემიის შემდგომ ეკონომიკის აღდგენის გზაზე.

სარჩევი

- 01** კაპიტალის ბაზრის შესახებ
- 02** აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები
- 03** ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების პროცესი
- 04** საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი
- 05** საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება
- 06** სასარგებლო ინფორმაცია

კაპიტალის ბაზრის შესახებ

<p>რას ემსახურება:</p>	<p>ეკონომიკური რესურსების მაქსიმალურად ეფექტურ გადანაწილებას ბაზრის სხვადასხვა მხარეებს, ძირითადად ემიტენტებსა და ინვესტორებს შორის.</p>			
<p>ფასიანი ქაღალდები:</p>	<p>აქციები:</p> <p>აქცია არის ფასიანი ქაღალდი, რომლის მფლობელსაც აქვს წილი კომპანიაში და რომლის შესყიდვითაც ინვესტორი ხდება კომპანიის ერთ-ერთი მეწილე ანუ აქციონერი</p>	<p>ობლიგაციები:</p> <p>ობლიგაცია არის სავალო ფასიანი ქაღალდი. ემიტენტი გამოსცემს ობლიგაციას, რათა მიიღოს თანხა ინვესტორებისგან, რომლებსაც აქვთ სურვილი, გაასესხონ ფული გარკვეული დროის პერიოდით</p>		
<p>მოზიდული სახსრების გამოყენება:</p>	<p>საქმიანობის გაფართოება</p>	<p>ახალი აქტივების შეძენა</p>	<p>ვალდებულებების რეფინანსირება</p>	<p>დაფინანსების სტრუქტურის გაუმჯობესება</p>
<p>როგორ ფუნქციონირებს:</p>	<p>პირველადი ბაზრები</p> <ul style="list-style-type: none"> - კომპანიები უშვებენ ფასიან ქაღალდებს და ხდებიან ფასიანი ქაღალდების ემიტენტები; - ინვესტორები ყიდულობენ გამოშვებულ ფასიან ქაღალდებს; 		<p>მეორადი ბაზრები</p> <ul style="list-style-type: none"> - ინვესტორები სხვადასხვა ტიპის პლატფორმებით ვაჭრობენ გამოშვებული ფასიანი ქაღალდებით; 	
<p>შეთავაზების სახეები:</p>	<p>საჯარო შეთავაზება</p> <ul style="list-style-type: none"> - შეთავაზება არანაკლებ 100 ან წინასწარ განუსაზღვრელი რაოდენობის პირებისთვის; - მაღალი გამჭვირვალობის, კორპორაციული მართვის და სხვა მარეგულირებელი მოთხოვნები; - ვრცელდება საგადასახადო შეღავათები & მონეტარული პოლიტიკის მასტიმულირებელი ჩარჩო (რეპო-გარიგებები); 		<p>კერძო შეთავაზება</p> <ul style="list-style-type: none"> - შეთავაზება 100-ზე ნაკლები რაოდენობის პირებისთვის ან/და გათვითცნობიერებული ინვესტორებისთვის; - ემიტენტის მიერ ნებაყოფლობით ნაკისრი ვალდებულებების გარდა, არ ვრცელდება სხვა მოთხოვნები; - არ ვრცელდება შეღავათები 	

კაპიტალის ბაზრის მონაწილეები

ბაზრის მონაწილეები:

ემიტენტები:

- კომპანიები
- ფინანსური ინსტიტუტები
- მთავრობები

ინვესტორები:

- ფიზიკური და იურიდიული პირები
- გათვითცნობიერებული და სხვა ინვესტორები

ბაზრის შუამავლები:

- ლიცენზირებული საბროკერო კომპანიები

ინფრასტრუქტურა:

- საფონდო ბირჟა
- ცენტრალური დეპოზიტარი
- დამოუკიდებელი რეგისტრატორები

სხვა ჩართული მხარეები:

- საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტოები
- აუდიტორები
- ობლიგაციონერთა წარმომადგენელი
- იურიდიული კონსულტანტები

მარეგულირებელი:

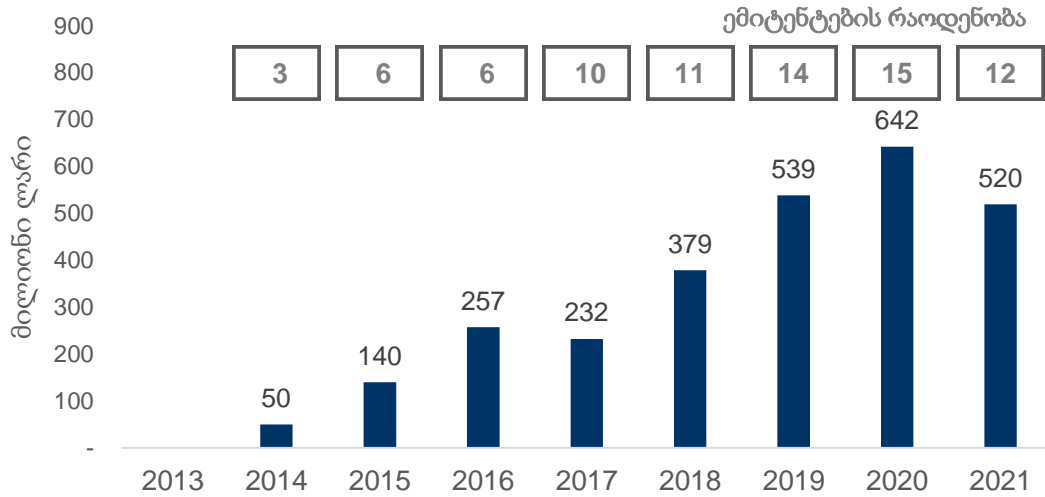
ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველი ორგანო

(საქართველოს ეროვნული ბანკი)

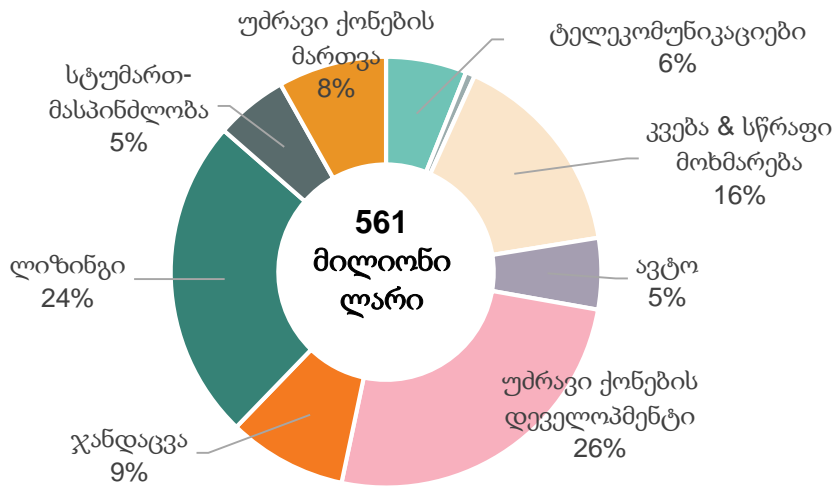

საქართველოს კაპიტალის ბაზარი

ადგილობრივი საჯარო კორპორატიული ობლიგაციები, ნაშთი (მლნ. ლარი)

სექტორული განაწილება, 2022 წლის 31 იანვარი

- საქართველოში ობლიგაციების ბაზარი მნიშვნელოვნად განვითარდა ბოლო რამდენიმე წლის მანძილზე, რაც გარკვეულწილად, ქართული კორპორატიული სექტორის განვითარებაზე და ინვესტორების მხრიდან გაზრდილ ინტერესზე მეტყველებს.
- განვითარებას მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი არსებულმა წამახალისებელმა მექანიზმებმა (საგადასახადო თუ მონეტარული პოლიტიკის კუთხით) და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებისთვის გადადგმულმა არაერთმა ნაბიჯმა;
- არა-სამთავრობო ემიტენტები წარმოდგენილია როგორც ფინანსური ინსტიტუტებით (ადგილობრივი თუ საერთაშორისო), ისე ადგილობრივი კომპანიებით;
- ადგილობრივ კომპანიებს შორის, ობლიგაციების მეშვეობით დაფინანსებას იღებს საქართველოს ეკონომიკის წამყვანი არაერთი კომპანია;

სარჩევი

01 კაპიტალის ბაზრის შესახებ

02 აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები

03 ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების პროცესი

04 საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი

05 საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება

06 სასარგებლო ინფორმაცია

აქციების ძირითადი მახასიათებლები

შემოსავლის ძირითადი წყარო:	დივიდენდი	აქციის ფასის ზრდა (capital gain)
	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> ჩვეულებრივი აქციები პრივილეგირებული აქციები </div>	
დივიდენდი:	კომპანიის დივიდენდების გაცემის პოლიტიკის შესაბამისად	სტანდარტულად, ფიქსირებული დივიდენდის გადახდა სასესხო ვალდებულებების მსგავსად
უფლებები:	<ul style="list-style-type: none"> - ხმის მიცემა - აქციონერთა კრებაზე მონაწილეობა - მართვასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებში მონაწილეობა 	შეზღუდული
რიგითობა კაპიტალის სტრუქტურაში:	ყველა სხვა კრედიტორის შემდეგ	უპირატესი უფლებები ჩვეულებრივ აქციონერთან შედარებით როგორც დივიდენდის მიღებისას, ისე კომპანიის გადახდისუუნარობისას

ობლიგაციების ძირითადი მახასიათებლები

საქართველოს ბაზარზე გამოშვებული ობლიგაციების ძირითადი მახასიათებლები

გადახდის პირობები	ძირითადად არაამორტიზირებადი: <ul style="list-style-type: none"> ძირი თანხის გადახდა ვადის დასრულებისას კუპონის გადახდა კვარტალურად ან 6 თვეში ერთხელ
რიგითობა კაპიტალის სტრუქტურაში	ძირითადად არაუზრუნველყოფილი/არასუბორდინირებული ობლიგაციები
შეთავაზების მინიმალური მოცულობა	ისტორიულად, მინიმუმ, 10 მლნ. ლარის ან 5 მლნ. აშშ დოლარის ოდენობით
კუპონის ტიპი	ფიქსირებული ან მცურავ განაკვეთზე მიბმული; დგინდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნიდან გამომდინარე;
ვალუტა	ლარი, აშშ დოლარი ან ევრო
საშუალო ვადიანობა	ლარი: ძირითადად 2-5 წელი აშშ დოლარი: ძირითადად 2-3 წელი
ლისტინგი	საჯარო შეთავაზების შემთხვევაში, ძირითადად ხდება ობლიგაციების დაშვება საქართველოს საფონდო ბირჟის სავაჭრო სისტემაში
საგადასახადო მიდგომა	საქართველოს საფონდო ბირჟაზე ლისტინგში დაშვებული ფასიანი ქაღალდები გათავისუფლებულია გადასახადებისგან

ობლიგაციები და სესხები: განსხვავებები სტანდარტულ პირობებს შორის*

	სესხები	საჯარო ობლიგაციები
გადახდის გრაფიკი	სტანდარტულად ყოველთვიური, ამორტიზირებადი	სტანდარტულად კვარტალური ან ნახევარ-წლიური, ე.წ. ბულეტი <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px; text-align: center;">გაზრდილი ფულის ბუფერი & გაუმჯობესებული ლიკვიდურობის პროფილი</div>
უზრუნველყოფის მოთხოვნა	კი	არა
კრედიტორთა/ ინვესტორთა წრე	შეზღუდული: მხოლოდ ბანკები და საფინანსო ინსტიტუტები	დივერსიფიცირებული
პირობები, დათქმები & მონიტორინგი	სტანდარტულად, შედარებით მკაცრი დათქმები და მონიტორინგი	სტანდარტულად ნაკლებად მკაცრი დათქმები და გამარტივებული მონიტორინგი (დამატებით, ობლიგაციონერთა წარმომადგენლის ხელშეწყობით)
თანხის მოზიდვის ვადები	1 თვემდე	მინ. 2.5-3 თვემდე
მოქნილობა გადახდის და სხვა პირობების ცვლილებებზე	შედარებით მაღალი მოქნილობა (ბანკთან შეთანხმების საგანი)	შეზღუდული მოქნილობა (სხვადასხვა ჩართულ მხარესთან შეთანხმების/მოლაპარაკების საგანი)
მოთხოვნები გამჭვირვალობის & კორპორაციული მართვის მიმართ	<ul style="list-style-type: none"> - მენეჯერული შუალედური ანგარიშგებები; - არ მოითხოვება კორპ. მართვის სპეციფიკური სტანდარტები; - ზოგადი გამჭვირვალობის მოთხოვნა I & II ზომის კომპანიებისთვის წლიური აუდიტირებული ანგარიშგების მომზადებისთვის; 	<ul style="list-style-type: none"> - წლიური აუდიტირებული ანგარიშგება, დადასტურებული სდპ აუდიტორის მიერ; - IFRS ნახევარი წლის ანგარიშგებების გასაჯაროების მოთხოვნა; - არსებითი მოვლენების შესახებ ინფორმაციის გასაჯაროების მოთხოვნა (მიმდინარე ანგარიშები); - მოითხოვება კორპ. მართვის მინიმალური სტანდარტები: <ul style="list-style-type: none"> - აუდიტის კომიტეტის შექმნა სამეთვალყურეო საბჭოში; - კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობის ანგარიშგება; <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px; text-align: center;">დროთა განმავლობაში, დადებითად ისახება კომპანიის საქმიანობის ეფექტურობაზე, ცნობადობასა და რეპუტაციაზე;</div>

ობლიგაციები: გამოშვების ვალუტა

აშშ დოლარში
დენომინირებული
ობლიგაციები:

უპირატესობები

- **ინვესტორთა წრე:** პოტენციურ ინვესტორთა ფართო წრე, რომელიც მოიცავს როგორც ფიზიკურ, ასევე იურიდიულ პირებს (რეზიდენტი/არა-რეზიდენტი);
- **დაბალი ნომინალური კუპონი:** დოლარში დენომინირებულ ობლიგაციებს ლარის ობლიგაციებთან შედარებით, როგორც წესი, დაბალი ნომინალური კუპონი აქვს;

ლარში
დენომინირებული
ობლიგაციები:

- **სავალუტო რისკების დაზღვევა:** ადგილობრივი კომპანების უმეტესობისათვის შემოსავლები და ვალდებულებები ერთ ვალუტაშია;
- **ვადიანობა:** ძირითადად, შედარებით გრძელვადიანი ობლიგაციები
- **რეპო გარიგებები:** ბანკებს შესაძლებლობა აქვთ კონკრეტული ტიპის ლარის ფასიანი ქაღალდების გირავნობით ეროვნული ბანკისგან ისესხონ ლარის რესურსი რეფინანსირების განაკვეთში;

შეზღუდვები

- **სავალუტო რისკები:** სავალუტო რისკები მაღალია ისეთ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიის შემოსავლები და ვალდებულებები სხვადასხვა ვალუტაშია.
- **ვადიანობა:** ძირითადად, შედარებით მოკლე/საშუალო ვადიანი ობლიგაციები

- **ინვესტორთა წრე:** პოტენციურ ინვესტორთა შეზღუდული წრე (ბანკები და ფინანსური ინსტიტუტები)
- **რეიტინგის მოთხოვნა:** რეპო ოპერაციებით სარგებლობისთვის, აუცილებელია რეიტინგის აღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოსგან (**მინ. B+**).

რეპო ოპერაციებისთვის
მისაღები საკრედიტო
სარეიტინგო სააგენტოები:

MOODY'S

S&P Global
Ratings

FitchRatings

აქტიურად გამოიყენება ადგილობრივი
ფასიანი ქაღალდების ემიტენტების მიერ

GALT & TAGGART

სარჩევი

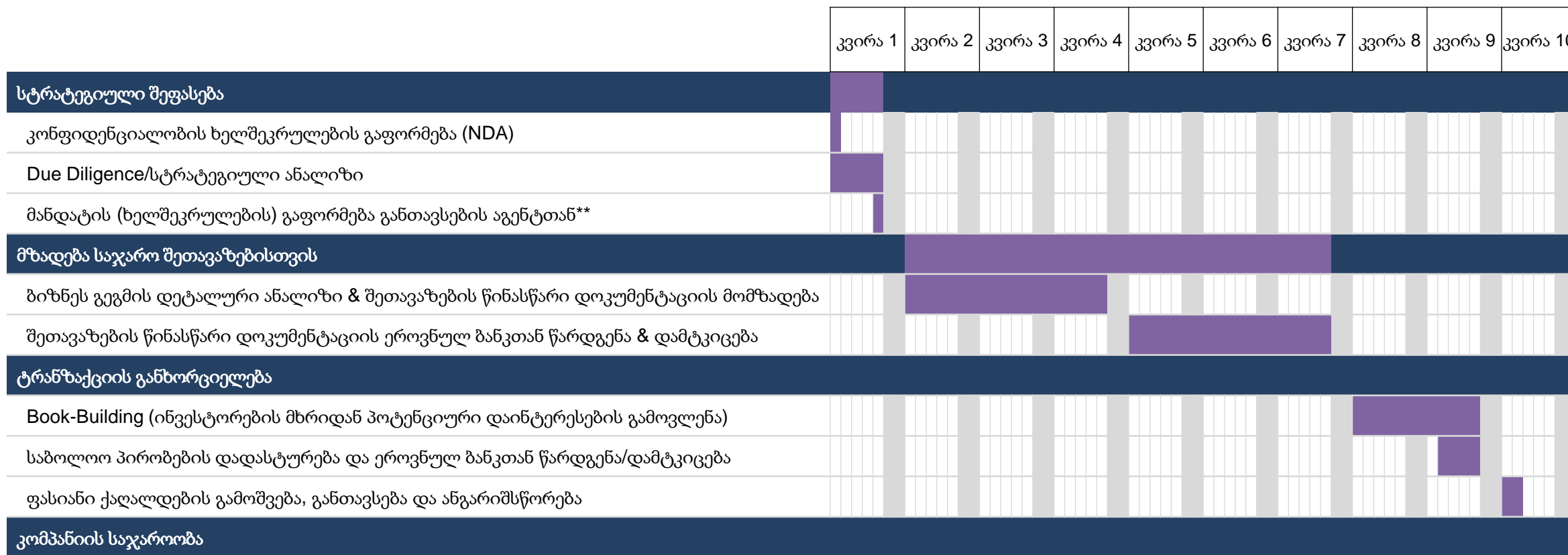
- 01 კაპიტალის ბაზრის შესახებ
- 02 აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები
- 03 ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების პროცესი
- 04 საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი
- 05 საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება
- 06 სასარგებლო ინფორმაცია

საჯარო შეთავაზების პროცესი

საჯარო შეთავაზება

სტრატეგიული შეფასება	მზადება საჯარო შეთავაზებისთვის	ტრანზაქციის განხორციელება	საჯარო ფ/ქ ემიტენტი
<p>ობლიგაციები: შეთავაზებამდე მინ. 2.5-3 თვით ადრე</p> <p>აქციები*: მინიმუმ 12-24 თვით ადრე</p> <p><i>*საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად</i></p>	<p>ობლიგაციები: მინიმუმ 2.5-2 თვით ადრე</p> <p>აქციები*: მინიმუმ 6-12 თვით ადრე</p>	<p>ობლიგაციები: მინიმუმ 1.5-1 თვით ადრე</p> <p>აქციები*: მინიმუმ 1-6 თვით ადრე</p>	<p>ობლიგაციები: ობლიგაციების ვადის დასრულებამდე</p> <p>აქციები*: სტატუსის გაუქმებამდე</p>

სარჩევი

- 01 კაპიტალის ბაზრის შესახებ
- 02 აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები
- 03 ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების პროცესი
- 04 საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი**
- 05 საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება
- 06 სასარგებლო ინფორმაცია

საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები

სავალდებულო

განთავსების აგენტის საკომისიო

სტანდარტულად, განთავსებული ობლიგაციების დაახლოებით 1-1.5%

სდპ აუდიტორის ხარჯები

განსხვავდება აუდიტორული კომპანიების მიხედვით
არ საჭიროებს დამატებით ხარჯებს, თუ კომპანიას ისედაც სდპ აუდიტორი ემსახურება

სხვა ერთჯერადი ხარჯები

არაუმეტეს 10,000 ლარისა

- ფასიანი ქაღალდების ISIN რეგისტრაციის მოსაკრებელი (მაქს. 5,000 ლარი);
- ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე დაშვების ხარჯები (მაქს. 2,500 ლარი);
- ფასიანი ქაღალდების ცენტრალურ დეპოზიტარში დაშვების ხარჯები (მაქს. 1,000 ლარი);
- რეგისტრატორში ფასიანი ქაღალდების რეგისტრაციის ხარჯები;

არასავალდებულო

საკრედიტო რეიტინგის ხარჯები

25,000 - 40,000 აშშ დოლარი + ყოველწლიური განახლების ხარჯი
რეპო-გარიგებების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ლარის ობლიგაციების საჯარო შეთავაზებების შემთხვევაში კრიტიკულია რეიტინგის მოპოვება

ESG - გარე შემფასებლის ხარჯები

20,000 - 30,000 აშშ დოლარი + ყოველწლიური შეფასების ხარჯი

იურიდიული მომსახურების ხარჯები

განსხვავდება იურიდიული კომპანიების მიხედვით (ძირითადად, in-house)
სტანდარტულად, ობლიგაციონერების წარმომადგენლის ფუნქციასაც იურიდიული კომპანიები ითავსებენ

პროექტის ფარგლებში მისაღები გრანტი ითვალისწინებს გამარჯვებული კანდიდატებისთვის ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ხარჯის (ე.წ. Eligible expenses for cost-sharing) თანადაფინანსებას, საშუალოდ 100,000 - 200,000 ლარის ფარგლებში;

შენიშვნა: მითითებული ხარჯები წარმოადგენს საორიენტაციო მაჩვენებლებს და შეიძლება განსხვავდებოდეს ინდივიდუალური პროექტების და ემიტენტების სპეციფიკის გათვალისწინებით;

სარჩევი

- 01 კაპიტალის ბაზრის შესახებ
- 02 აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები
- 03 ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების პროცესი
- 04 საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი
- 05 საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება
- 06 სასარგებლო ინფორმაცია

საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება

რას ემსახურება საკრედიტო რეიტინგი:

ხელს უწყობს კომპანიისთვის საჭირო დაფინანსების საბაზრო ფასის განსაზღვრას, რაც მაღალი რეიტინგის შემთხვევაში ამცირებს დაფინანსების ღირებულებას;

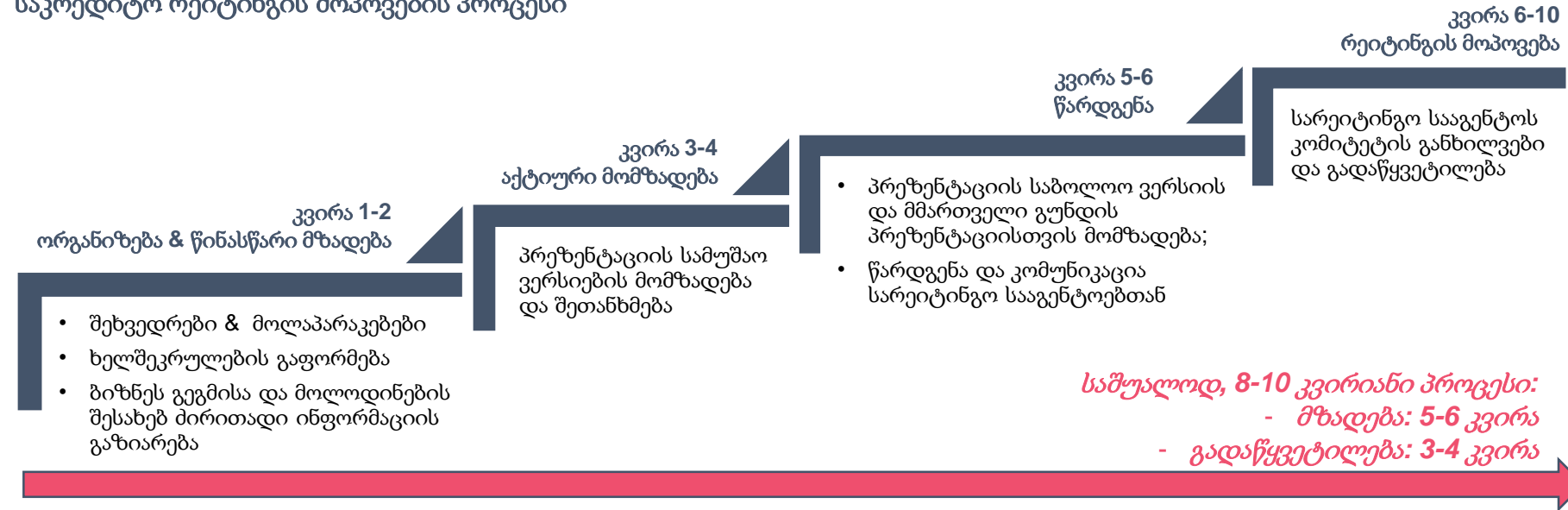
სწორად განსაზღვრავს და მაღალი რეიტინგის შემთხვევაში აფართოებს ინვესტორთა სამიზნე კატეგორიას;

ზრდის სანდოობას კომპანიის მიმართ და ინვესტორებს აძლევს საშუალებას სწორად განსაზღვრონ და თვალი ადევნონ კომპანიის საკრედიტო რისკსა და გადახდისუნარიანობას;

რეპო გარიგებებით სარგებლობის შესაძლებლობა ლარის ობლიგაციებისთვის, რომლებიც აკმაყოფილებს მინიმალური საკრედიტო რეიტინგს (B+)

საკრედიტო რეიტინგი წარმოადგენს კომპანიის გადახდისუნარიანობის შეფასებას და ფასიანი ქაღალდების გამოშვების შემთხვევაში, ხელს უწყობს ინვესტორთა სამიზნე კატეგორიის სწორად განსაზღვრას და შეთავაზებისთვის განკუთვნილი ფასიანი ქაღალდის ფასწარმოქმნას;

საკრედიტო რეიტინგის მოპოვების პროცესი

MOODY'S

S&P Global Ratings

FitchRatings

აქტიურად გამოიყენება ადგილობრივი ფასიანი ქაღალდების ემიტენტების მიერ

სარჩევი

- 01 კაპიტალის ბაზრის შესახებ
- 02 აქციების და ობლიგაციების მახასიათებლები
- 03 ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზება
- 04 საჯარო შეთავაზებასთან დაკავშირებული ხარჯები და გრანტი
- 05 საკრედიტო რეიტინგის მოპოვება
- 06 სასარგებლო ინფორმაცია

ფასიანი ქაღალდების გამოსაშვებად საჭირო დოკუმენტები

მანდატი განთავსების აგენტთან*	ხელშეკრულება განთავსების და ფინანსურ აგენტთან, რომლითაც რეგულირდება ურთიერთობა ემიტენტსა და განთავსების აგენტს შორის ფასიანი ქაღალდების გამოსაშვებასთან და ფინანსურ მომსახურებებთან დაკავშირებით;
ემისიის პროსპექტი & გამოშვების პირობები (შეზღუდვები)	ფასიანი ქაღალდების ემისიის და შეთავაზების ძირითადი დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს ემიტენტის შესახებ არსებით ფინანსურ და არა-ფინანსურ ინფორმაციას და განსაზღვრავს ემისიის ძირითად პირობებს, ფინანსურ და არა-ფინანსურ შეზღუდვებს (კოვენანტებს).
შეთავაზების პრეზენტაცია	კომპანიის შესახებ ძირითადი ინფორმაციის მოკლე მიმოხილვა, რომლითაც აქცენტი კეთდება ინვესტორებისთვის მნიშვნელოვან ინფორმაციაზე.
ხელშეკრულება რეგისტრატორთან	ხელშეკრულება ფ/ქ რეგისტრატორთან ფასიანი ქაღალდების ემისიის განსახორციელებლად.
ხელშეკრულება ობლიგაციონერების წარმომადგენელთან**	ხელშეკრულება იურიდიულ კომპანიასთან, რომელიც კოორდინაციას უწევს ემიტენტსა და ობლიგაციონერებს შორის კომუნიკაციას.
ეროვნულ ბანკთან წარსადგენი დამატებითი დოკუმენტაცია	ბოლო 2 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებები (უკანასკნელი წლისთვის - დადასტურებული სდპ აუდიტორის მიერ) და მიმდინარე პერიოდული ფინანსური ანგარიში, სადამფუძნებლო, საგადახდო და სხვა დამატებით დოკუმენტაცია (მაგ. ხელშეკრულებები, გადაწყვეტილებები, სხვ.).
განაცხადი ცენტრალური დეპოზიტარისა და საფონდო ბირჟის** სისტემებში ფასიანი ქაღალდების დასაშვებად (ბირჟის შემთხვევაში - ლისტინგი).	

უცხოელი ინვესტორებისთვის მზადდება ინგლისური ვერსიებიც

* პროექტში მონაწილეობის მისაღებად, თითოეულ კანდიდატს ესაჭიროება მანდატი განთავსების აგენტთან; მონაწილე კანდიდატებს აქვთ სრული თავისუფლება განთავსების აგენტის შერჩევის კუთხით.

** სურვილის შემთხვევაში, კომპანიას შეუძლია არ გააფორმოს ხელშეკრულება ობლიგაციონერის წარმომადგენელთან ან არ წარადგინოს განაცხადი დეპოზიტარის/ბირჟის სისტემებში დასაშვებად (თუმცა, ამ უკანასკნელის გარეშე, ფასიანი ქაღალდები არ სარგებლობს საგადასახადო შეღავათებით)

მოთხოვნები საჯარო ფასიანი ქაღალდების ემიტენტების მიმართ

პერიოდული საანგარიშგებო მოთხოვნები:

- სდპ აუდიტორის მიერ აუდიტირებული წლიური ანგარიშის მომზადება არაუგვიანეს 15 მაისისა;
- ნახევარი წლის ანგარიშის მომზადება არაუგვიანეს 15 აგვისტოსი (აუდიტი არ მოითხოვება);
- ანგარიშები უნდა მოიცავდეს:
  - IFRS-ის შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებას;
  - კომპანიის მმართველობით ანგარიშგებას;
  - პასუხისმგებელი პირების განცხადებას;
- ანგარიშგებების წარდგენა ხდება სარასის რეპორტალის სისტემით, reportal.ge
- დამატებით, ემიტენტებს დაევალებათ კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობის წლიურ ანგარიშში გამჟღავნება (comply or explain approach);

მიმდინარე საანგარიშგებო მოთხოვნები:

ინსაიდერული ინფორმაციისა და გამჭვირვალობის მოთხოვნების ფარგლებში, ემიტენტებს დამატებით ევალებათ ინვესტორთათვის არსებითი ინფორმაციის ეროვნული ბანკის წესებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად გამჟღავნება

სხვა დამატებითი მოთხოვნები:

ფასიანი ქაღალდების ბაზრის კანონმდებლობის შესაბამისად განსაზღვრული მოთხოვნები

რეპო გარიგება

რას ემსახურება რეპო გარიგება:

რეპო გარიგებით ფინანსური ინსტიტუტები მოიპოვებენ ობლიგაციებით უზრუნველყოფილ სესხს სეპ-ის რეფინანსირების განაკვეთში.

რეპო გარიგების მინიმალური მოთხოვნები:

- ლარში დენომინირებული საჯარო ფასიანი ქაღალდი;
- ემიტენტის მინიმალური საკრედიტო რეიტინგი - **B+**

რეპო გარიგების უპირატესობები

- ფინანსური ინსტიტუტები მოიპოვებენ სესხს მიმზიდველი პირობით;
- ინვესტორთათვის ზრდის ფასიანი ქაღალდის მიმზიდველობას და ლიკვიდურობას და ამცირებს საპროცენტო განაკვეთს

რეფინანსირების სესხის თანაფარდობა უზრუნველყოფაში მყოფი აქტივების ნომინალურ ღირებულებასთან (ე.წ. ჰეარქაუთები) განსხვავდება აქტივების საკრედიტო რეიტინგის და ნარჩენი ვადიანობის მიხედვით;

S&P, Fitch & Scope Ratings	Moody's	2 წლამდე	2 - 5 წლამდე	5 წელი და მეტი
AAA < BBB-	AAA < BBB-	90%	85%	80%
BB+ < BB-	Ba1 < Ba3	85%	80%	75%
B +	B1	80%	75%	70%

სასარგებლო ბმულები:

საქართველოს ეროვნული ბანკის ვებ-გვერდი/ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობა:

<https://nbg.gov.ge/>

საქართველოში ლიცენზირებული საბროკერო კომპანიები:

<https://nbg.gov.ge/supervision/securities-market-supervision>

საჯარო კომპანიები და საჯარო ფასიანი ქაღალდები:

<https://nbg.gov.ge/supervision/public-companies>

საქართველოს საფონდო ბირჟის ვებ-გვერდი:

<https://gse.ge/securities>

გალტ & თაგარტის ვებ-გვერდი:

<https://galtandtaggart.com/en>

დამატებითი ინფორმაციისთვის მოგვმართეთ:

E-mail: CMS@gt.ge

FB page: www.facebook.com/CapitalMarketSupport

